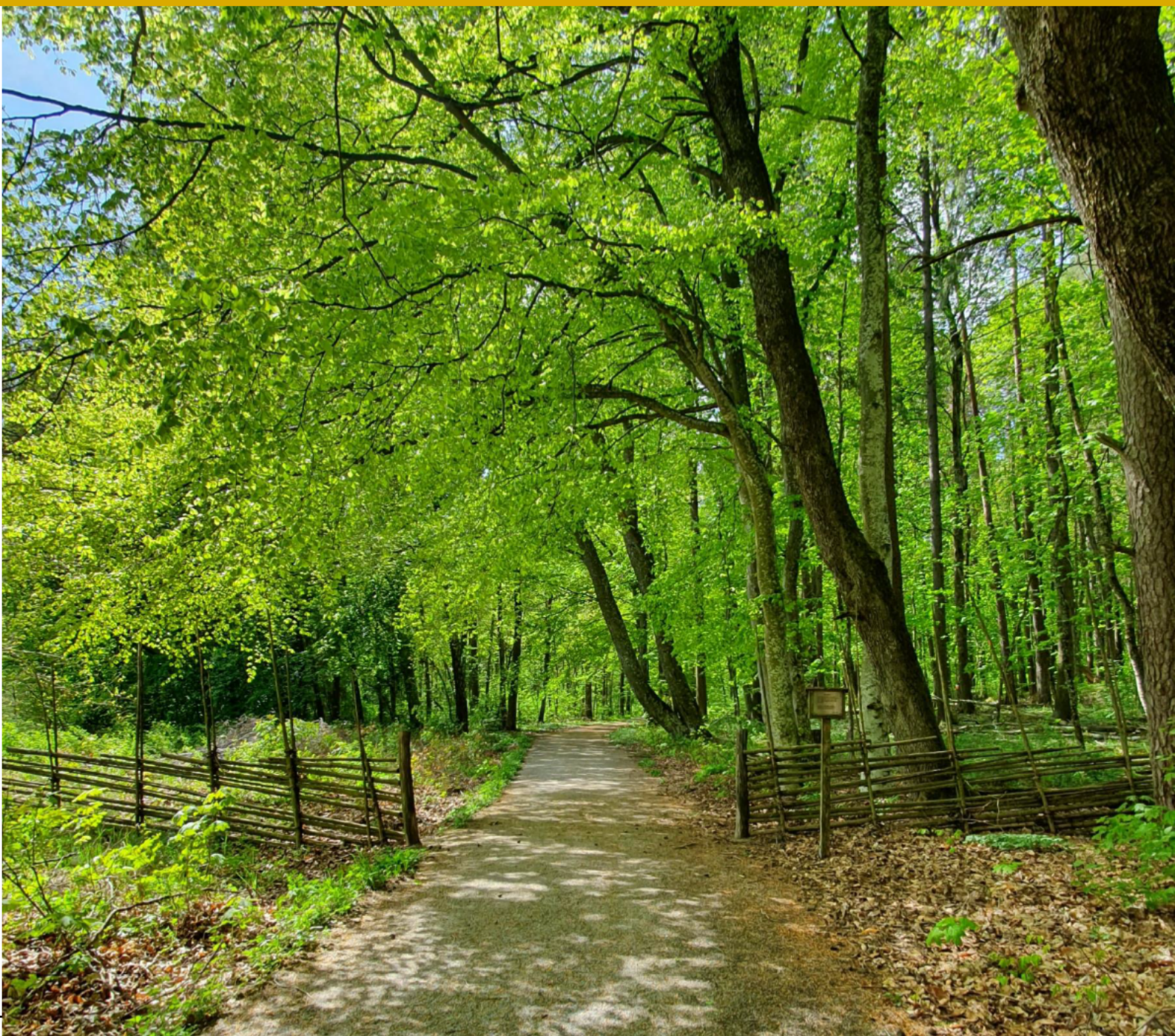

Nämndens verksamhetsanalys

Upplevelsenämnden, UPN2024/71, 2024-04-09

Innehållsförteckning

1	Uppdrag och Ansvar	3
2	Verksamhetsanalys 2025, plan 2026–2027	3
2.1	Volymförändringar.....	3
2.2	Lagar och myndighetskrav	4
2.3	Förändrade driftkostnader utifrån investeringar	4
2.4	Flytt av budgetramar.....	5
3	Ekonomi	5
3.1	Driftbudget	5
3.2	Taxor och avgifter.....	7
4	Behov utöver ram	7
5	Förändringar om ramen minskas	9
6	Investeringsplan 2025–2034	10
6.1	Strategisk analys.....	10
6.2	Skattefinansierad investeringsplan	10
6.3	Större investeringar efter 10-årsplanen	13

1 Uppdrag och Ansvar

Upplivelsenämndens ansvar utövas i huvudsak inom två verksamhetsområden: idrott och fritid samt kultur. Förvaltningen har cirka 150 anställda. Två nya enheter, Bredsands camping och utebad och Föreningsstöd, tillkom under 2023. I augusti 2023 centraliserades ekonomi- och kommunikationsfunktionerna (totalt 5 medarbetare). I samband med centraliseringen omformades stabsfunktionen som tidigare haft tio medarbetare till ett ledningsteam med tre medarbetare. Ledningsteamet leds nu av förvaltningschefen i och med att rollen som stabschef avskaffades. Vid årsskiftet flyttades ansvaret för besöksnäringen över till kommunledningsförvaltningen och budgeten för lokalsamordnaren till samhällsbyggnadsförvaltningen.

Upplivelsenämndens uppdrag och ansvarsområden är enligt reglementet:

- Kulturskolan
- icke föreningsorganiserade fritidsaktiviteter för barn och unga
- främjandet av fysisk aktivitet bland kommunens alla invånare
- att det finns ändamålsenliga anläggningar och lokaler för fritids-, idrotts-, kultur- och annan rekreativ verksamhet
- bedriva Fritidsbanken i kommunal regi
- att göra anläggningar och lokaler tillgängliga för allmänhet och föreningar genom att hyra ut eller på annat sätt upplåta dessa
- kommunens idrottsstipendier
- främjandet av kulturlivet i kommunen
- att folkbildning och biblioteksverksamhet sker minst i enlighet med bibliotekslag (2013:801)
- konstnärlig utsmyckning av kommunens offentliga byggnader och platser; inköp och förvaltning av kommunens konstverk och samlingar; samt beslut om deras placering
- kommunens kulturstipendier
- parkguidningsverksamheten
- kulturmiljövård och kulturhistoria; stöd till lokalhistorisk forskning; samt
- kommunens museiverksamhet
- verka för att estetiskt och kulturhistoriskt värdefulla och/eller i samhällsbilden karaktäristiska byggnader och miljöer bevaras
- kommunens konsumentvägledning
- kommunens uppgifter som tillståndsmyndighet för lotteritillstånd enligt spellagen (2018:1138)
- verksamhets- och konsultativt stöd till verksamheter och föreningar inom kultur- och fritidsområdet
- stöd till föreningar och verksamheter när det gäller lokaler och anläggningar; nämnden ska beakta Boverkets föreskrifter om statsbidrag till allmänna samlingslokaler (2017:2)
- att behovet av infrastruktur inom idrotts-, fritids-, kultur- och rekreationsområdet är väl dokumenterat och finns tillgängligt som underlag för översiktsplanering, programarbete etc.
- bedriva camping- och badverksamhet och därmed tillhörande verksamhet.

2 Verksamhetsanalys 2025, plan 2026–2027

2.1 Volymförändringar

Volymen 2027 på fritidsgårdar var i utskickad ram, 6958. Enligt befolkningsprognosen från maj

2023 ökar antalet barn/unga i åldern 9–19 år 2027 till 7119. Därav ändringen i volymersättningen.

Miljoner kronor	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Volymersättning enligt beslut i KF 2023 11 13, § 238	141,4	149,8	156,2
Fritidsgårdar			0,2
Totalt (mnkr)			-0,2

2.2 Lagar och myndighetskrav

Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete har trätt i kraft som pekar ut kommunens ansvar i det brottsförebyggande arbetet. Det, i kombination med en samhällsutveckling där normbrytande beteenden kryper längre ner i åldrama och psykisk ohälsa ökar, innebär ett än mer utpekat behov av samverkan kring proaktiva insatser.

Fritidsgårdsverksamheten har öppet sju dagar i veckan, morgon och kväll på olika sätt. Utöver grundverksamheten arbetar enheten med MBU (människan bakom uniformen), MBU föreningen, Mamma United, IOP STIK, MAIA-nätverket, SSPF och alla som vill samverka för barnens bästa kring social hållbarhet och brottsförebyggande arbete med Tryggare Enköping, nya mötesplatser och fältning. Ökad samverkan är en nödvändighet för målgruppens bästa samtidigt som verksamheten ser en utmaning i att upprätthålla kärnverksamhet med nuvarande bemanning på de öppna fritidsgårdar där antalet besökare ökar inne i Enköping. Verksamheten behöver utökas med 50 procent fritidsledare in i verksamheten direkt mot barnen. Detta för att kunna stabilisera och även renodla vissa samordningsfunktioner som finns på enheten och stärka arbetet med trygghetsfrågor och brottsförebyggande åtgärder.

Miljoner kronor	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Brottsförebyggande arbete	--	0,3	--
Totalt (mnkr)	-0,3	-0,3	-0,3

2.3 Förändrade driftkostnader utifrån investeringar

Driftkostnadsförändring avser renovering av Bahcohallen. Renoveringen delas upp på tre år och driftkostnaden kommer därmed öka och fördelas över åren 2025–2027.

Miljoner kronor	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Renovering Bahcohallen	--	--	--
Renovering Bahcohallen		0,9	
Renovering Bahcohallen			
Totalt (mnkr)	-0,3	-1,2	-2,0

2.4 Flytt av budgetramar

Ramflytt av besöksnäringen gjordes 2024, då flyttades även ramen för parkguidningen med till kommunstyrelsen. Uppdraget för parkguidningen ligger kvar hos upplevelsenämnden varför motsvarande ram flyttas tillbaka.

Styrgrupp lokalförsörjning har i beslut, daterat 2023-12-06 med diarienummer KS 2024/58, kommit överens om att upplevelseförvaltningen ska stå för hyran av hörsalen i Westerlundiska gymnasiet. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden hade i ram fått uppräknig av halva hyran för Westerlundiska gymnasiet, och den del som gäller hörsalen, 226 000 kr, flyttas till upplevelsenämnden. Tillkommande kostnader för städ samt serviceavtal för AV-utrustning är under utredning, då det i nuläget inte är klart vem som står för dessa och till vilket belopp. Preliminär hyra för nya Westerlundiska gymnasiets hörsal är 453 000 kr för helåret för de 55 procent upplevelsenämnden står för.

Ramflytt av Sommaro kopplat till hyresavtal är överenskommen med samhällsbyggnadsförvaltningen men ännu inte genomförd.

Miljoner kronor	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Hyra nya WGY (hörsal) (under utredning)	0,2	0,2	0,2
Hyresavtal Sommaro	--	--	--
Parkguidning	0,2	0,2	0,2
Totalt (mnkr)	-0,7	-0,7	-0,7

3 Ekonomi

3.1 Driftbudget

Verksamhet, mnkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Förändring 23/24	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Nämnd UpN	1,0		0,1		1,0	1,0
Övrig politisk verksamhet	--	--	0,0	0,4	0,4	0,4
Konsumentvägledning	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1
Infrastruktur (parkguidning, vänort & turism)	3,8	1,4	5,2	1,4	1,4	1,4
Tillstånd mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Allmän fritidsverksamhet	2,4	2,9	0,5	2,9		
Stöd till studieorganisationer	0,5	0,5	0,0	0,5	0,5	0,5
Allmän kulturverksamhet	14,9	17,1	2,2	17,7	18,0	18,5
Bibliotek	15,2	15,5	--	15,8	16,1	16,4

Kulturskola	11,8	13,1	2,2	13,4	13,7	13,9
Idrotts och fritidsanläggningar	91,1	99,0	7,9	102,4	109,6	114,9
Fritidsgårdar	7,8	7,8	0,0	8,1	8,5	8,6
Gemensam OH UpN		5,4	4,6	5,6	5,7	5,8
Äldreomsorg		--	0,6	--	--	--
Instatser till personer med funktionsnedsättning	--	--	0,0	--	--	--
Integration			0,0			
Beslutad effektivisering 2025				1,7	1,7	1,7
Beslutad effektivisering 2026					1,6	1,6
Totalt, mnkr	-161	-162,7	-2,6	-166,2	-173,4	-179,9

Kommentarer till driftbudget

De större skillnaderna i utfall 2023 mot budget 2024 beror på:

En omfördelning i budget med 5,9 miljoner kronor skedde mellan Gemensam OH UpN och Idrotts- och fritidsanläggningar efter omorganisation och ny verksamhet, Föreningsstöd.

Ansvaret för besöksnäringen flyttades till kommunledningsförvaltningen vilket resulterade i att budgeten för Infrastruktur (parkguidning, vänort och turism) minskade med 2,9 miljoner kronor.

Beslutad effektivisering 2025 och 2026 har lagts på en egen rad då det ännu inte bestämts vilka verksamheter som kommer att beröras.

Förändringar i driftsbudget

	2025	2026	2027
Ingående budget	166,2	173,4	179,9
Totalt förändring volymer			0,2
Totalt förändring lagar och myndighetskrav	--	--	--
Totalt förändring driftkostnader utifrån investeringar	--	1,2	2,0
Utgående budget	-166,8	-174,9	-182,4
Underskott/överskott	-0,6	-1,5	-2,5
Totalt förändring flytt av budgettram	0,7	0,7	0,7
Utgående budgettram inkl flytt av budgettram	-167,5	-175,6	-183,1

Åtgärder för att få budget i balans (vid underskott)

Uppsägning av externt hyresavtal Skatehallen (Ungdomens hus), 0,3 mnkr enligt 2024 års hyresnivå. Lokalen avser en skatehall för föreningslivet som har låg nyttjandegrad (under 10 timmar/vecka.)

Renovering av Bahcohallen kommer inte att kunna genomföras om inte driftskostnader blir täckta i

ram. Se analys under avsnitt 6.2.2.

Volymersättning förutsätts utökas med 0,2 mnkr år 2027 i enlighet med befolkningsprognos.

Miljoner kronor	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Uppsägning av lokalavtal	0,3	0,3	0,3
Renovering Bahcohall genomförs ej	0,3	1,2	2,0
Volymersättningen ökas i enlighet med befolkningsprognos			0,2
Totalt (Mnkr) (ska stämma med underskott i tabell ovan)	0,6	1,5	2,5

3.2 Taxor och avgifter

Med hänsyn taget till de effektiviseringar som flaggats för i den ekonomiska planen så kommer taxor och avgifter behöva höjas som en del av uppdraget att nå en budget i balans. Upplevelseförvaltningen har i arbetet med taxor och avgifter gjort omvärldsanalyser för att tillse att de nya föreslagna taxor och avgifterna är rimliga i relation till andra liknande verksamheter och kommuner. För 2025 föreslås därför höjningar av taxor och avgifter inom samtliga områden. Den sammantagna ökade intäkten av de föreslagna justeringarna är svåra att beräkna då omständigheter som omvärld, väder och andra förutsättningar kan påverka utfallet. En målsättning är dock att de föreslagna justeringarna ska öka nämndens intäkter med 0,8 miljoner kronor. Då taxor och avgifter ännu inte är beslutade är dock den ekonomiska påverkan oklar.

Vissa föreningar har redan börjat flagga för att de senaste årens taxehöjningar gör att de har svårt att få ekonomin att gå ihop, vilket måste följas noggrant.

För verksamheter som Pepparrottsbadet och Bredsand behöver taxor och avgifter vara marknadsmässiga. Blir kostnaderna för höga riskerar det att slå tillbaka med ett minskat besöksantal och därmed en minskade intäkter.

4 Behov utöver ram

1. Upprätthålla öppettider på museet

Ansvar för besöksnäringen flyttades vid årsskiftet över till kommunstyrelsen. Turistinformationen med tillhörande 2,75 tjänster har nu placering vid näringslivsenheten. Tjänsterna har samnyttjats mellan turistinformationen och museet vilket är en förutsättning för att hålla museet öppet för invånare och besökare. Under 2024 upprätthålls den tidigare ordningen. Om förutsättningarna däremot ändras behöver upplevelsenämnden 1,5 tjänster för att kunna hålla museet öppet.

Enköpings museum har sju anställda, varav fyra personer är lönebidragsanställda som arbetar deltid mellan 50–75 procent. Av de tre personer som arbetar heltid har två sin arbetsplats på museet på Rådhusgatan och en på föremålsmagasinet i Barkan. Av de fyra lönebidragsanställda på deltid, har en arbetsplats på museet och tre på föremålsmagasinet.

Museiverksamhet är i grunden en frivillig verksamhet för en kommun. Kommunala museer lyder under Museilag (2017:563). Den lyfter fram museernas betydelse för bildning, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning samt museernas ansvar för kunskap, allsidighet, öppenhet och för att aktivt förvalta samlingarna. Den fastställer också allas rätt att kunna ta del av museiverksamheten. "Utställningar och annan publik verksamhet vid ett museum ska vara tillgänglig för alla och anpassad till användarnas olika förutsättningar." Museet är därför öppet för allmänhet och för bokade visningar.

Lagen omfattar inte alla museer, utan det allmänna museiväsendet, definierat som att det allmänna har ett betydande inflytande. Det innebär att följande museiformer omfattas: *Statliga*

museer, regionala museer och kommunala museer, samt andra museer i vars styrelse eller motsvarande ledningsorgan mer än hälften av ledamöterna är utsedda av stat, kommun eller region/landsting.

2. Stärka bemanning för öppen fritidsverksamhet

Den sociala satsning som nu kommer göras är en av de absolut viktigaste samhällsfrågorna kommunen har att jobba med. Förvaltningen ser att den förvaltningsövergripande dialog som påbörjats samt att involvera rätt externa parter ger goda möjligheter till ett framgångsrikt arbete för att få fler barn och unga till en meningsfull fritid och med målsättningen att även målgruppen äldre ska kunna bli del i den utvecklingen. Upplevelsenämnden har den 29 februari 2024 beslutat om ett nytt nämndmål om att utveckla och möjliggöra för mötesplatser i kommunen. Samtidigt står enhet unga inför svårigheter med bemanning av nuvarande fritidsklubbar och -gårdar där normbrytande beteenden kräver fler personalresurser än tidigare och tillfällig utökning har skett från två till tre personal i öppen verksamhet. Fritidsklubbarna och -gårdarnas bemanning behöver stärkas för att tillgodose såväl besökarnas behov som politisk ambition om trygghet och prioriterad satsning på barn och unga och mötesplatser. Tillfällig lösning inom förvaltningen är nu att pausa verksamhet på Rombergagården för att få en högre personaltäthet på V-boden vilket inte är en långsiktigt hållbar lösning. Fritidsgårdsverksamheten behöver därför förstärkas med 0,5 tjänst och med en ersättare för en lönebidragsanställd.

3. Mötesplatser dagtid/föreningarnas hus

Behoven av social samvaro och meningsfulla aktiviteter i målgruppen äldre är stor. Vi ser en tydlig trend att fler äldre vill vara aktiva inom idrottsrörelsen. Det finns även ett nytillkommet uppdrag och en förväntan om att tillgodose behovet av föreningarnas hus för föreningslivet. Detta skulle kunna mötas genom utökade öppettider i befintliga lokaler, samnyttjande av lokaler med annan verksamhet och med anpassningar av befintliga lokaler till ytsmarta lösningar. Det innebär dock ökade kostnader för lokaler och drift. Därutöver kan verksamhetsanpassningar som till exempel ombyggnation och anpassning av lås och larm tillkomma för utökat samnyttjande och effektivare nyttjande av ytor i befintliga kommunala lokaler, vilket kommer att öka hyreskostnaden. Då det pågår ett utredningsuppdrag går det inte att fastställa en kostnad i dagsläget. I utredningen kring föreningarnas hus som gjordes förra året (UPN2022/180) gjorde samhällsbyggnadsförvaltningen en grov uppskattning av en marknadsmässig hyra på cirka 2 000 kronor per kvadratmeter och år (förutsatt vad i ett centrumnära läge, med ombyggda lokaler av den typ som föreningarna efterfrågar och som uppfyller lagkrav kostar). Då ärendet är under utredning och ännu inte är beslutad kommer en komplettering behöva göras efter remissrundan i höst.

4. Upprätthålla övergripande förvaltningsfunktion

De senaste årets omorganisationer och politiska prioriteringar har medfört att förvaltningens ledningsteam (tidigare stabsfunktion) minskat till en minimumnivå om tre medarbetare. Ledningsteamet ansvarar för förvaltningsdrift, såväl operativt som strategiskt och systematiskt förvaltningsövergripande arbete. En grundläggande förvaltningsdrift behövs dels för stöd och avlastning för cheferna, dels för det systematiska arbetet med allt från nämndsärenden, inköp och avtalsuppföljning, internkontroll, informationssäkerhet till uppgifter kopplat till förvaltningsövergripande processer som kan inte väljas bort. För 2025 finns förslag på centralisering av registrator/nämndsekreterare vilket skulle kunna innebära ytterligare en minskning av ledningsteamet. Förvaltningen har idag ingen renodlad tjänst som nämndsekreterare utan en samordnare som är nämndsekreterare del av sin tid. Skulle en centralisering av registrator/nämndsekreterare genomföras under 2025 behövs en utökning av ledningsteamet med motsvarande den delen av tjänsten.

Behov utifrån osäkra/ökade driftskostnader

Ökade kostnader för inflation

Av nämndens totala kostnader så är 36 procent hyreskostnader, motsvarande 75,8 miljoner kronor. Upplevelseförvaltningen har i år en uppskattad kostnad för bränsle, energi och vatten kopplade till fastigheterna på 18 miljoner kronor. Till 2024 ökade nämndens lokalhyror mer än standarduppräknning varav 0,8 miljoner kronor inte räknades upp i ram för 2024. Pepparrottsbadets

hyra ökade med 4,3 miljoner kronor utöver standarduppräknning dvs med 21 procent. Driftskostnader ökade i samtliga verksamheter under 2023, med cirka 1,2 miljoner kronor, vilket framförallt beror på höjda kostnader för el, värme, drivmedel och livsmedel. Samhällsbyggnadsförvaltningen flaggar för att kostnaderna för fjärrvärme kommer öka med 33 procent år 2025. Även taxan för VA förväntas höjas kraftigt till 2025. Om uppräknigen i ram inte motsvarar dessa kraftiga ökningarna kommer det leda till att hyres- och driftskostnaderna istället kommer att belasta kärnverksamheten och leda till att ytterligare besparingar behöver göras.

Förändrade behov från föreningslivet

Driftkostnaderna för skötsel och service av kommunens anläggningar ökar i takt med ändrade beteendemönster att allt fler sporter tenderar att utövas året-runt. När en idrott bedrivs alla årets månader leder det till ökat behov av skötsel (som städ, gräsklippning, kritning, snöröjning, spola isar) och drift (som personal, eluppvärmning etcetera) i anläggningarna. Detta konkurrerar även med ordinarie personalbemanning av den kommunala driften att spola naturisar, skötsel av motionsspår och skidspår. Nuvarande budget kan inte möta föreningslivets behov av åretruntanpassad drift i anläggningarna.

Utökade kostnader för arrangemang

Kostnaderna för upplevelsenämndens kulturarrangemang Nationaldagen och Måndagskvällar och medverkan i Trädgårdsdag ökar mer än budget. Arrangemang hade en ökad kostnad på 0,3 miljoner kronor över budget på helåret 2023. Budgeten motsvarar inte förväntningar eller politisk målsättning. För att i framtiden kunna möta nuvarande målsättning och förväntan, kommer budgeten för arrangemang att behöva utökas annars kommer ambitionsnivån behöva minskas.

	2025	2026	2027
Museipersonal	1,0	1,0	1,0
Fritidsgårdspersonal	0,6	0,6	0,6
Föreningslokal (under utredning)			
Förvaltningsövergripande funktion	0,35	0,35	0,35
Totalt (mnkr)	-2,0	-2,0	-2,0

5 Förändringar om ramen minskas

En effektivisering mellan åren 2025–2027 av ytterligare en procent av upplevelsenämndens budget innebär en minskning av budgetram på cirka 1,7 miljoner kronor. Budgeten består till 36 procent av hyreskostnader motsvarande 75,8 miljoner kronor (2024).

Fjärdhundrabadet kostar idag ca 2,5 miljoner kronor om året, varav hyra på 1,9 miljoner kronor och nettodriftskostnad på 200–600 000 kronor beroende på väder och säsong. Ett alternativ är att avveckla badet.

Ett annat alternativ är att kommunen ser över och utvecklar konceptet för att sänka nettodriftskostnaden på Fjärdhundrabadet vilket grovt uppskattas till 0,5 miljoner kronor 2025 och 1 miljoner kronor för 2026–27. Detta alternativ skulle innebära att upplevelsenämnden därutöver behöva spara på tjänster för att nå ytterligare en procents ramminskning.

	2025	2026	2027
Utreda Fjärdhundrabadet	0,5	1,0	1,0
Minska tjänster			0,7
Totalt (mnkr)	0,5	1,0	1,7

6 Investeringsplan 2025–2034

6.1 Strategisk analys

Befolkningsprognos visar på en ökning med cirka 280 barn i åldern 1–6 år, cirka 700 barn i ålder 6–15 år och över 400 ungdomar i åldern 16–18 år mellan 2023 och 2033. Befolkningen i åldern 13–18 år förväntas alltså växa med cirka 25 procent fram till 2033. Antalet innevånare 65+ och äldre ökar i kommunen och förväntas enligt 2023 års befolkningsprognos öka ytterligare till 2033. Den prognostiserade befolkningstillväxten, särskilt för ungdomar, förväntas leda till en ökad efterfrågan av idrotts- och kultur- och fritidsaktiviteter, och därmed behov av fritidsgårdar, idrottslokaler och lokaler för kulturverksamhet. Hur mycket av ökad efterfrågan som kan mötas med förändrade arbetssätt och hur lokalkapaciteten påverkas behöver studeras vidare.

Klimatförändringarna gör att det finns ett ökat behov av att säkra anläggningar mot översvämningar då det blir vanligare med extrem nederbörd under kort tid. Redan idag finns problem på bland annat Korsängsfältet och den regniga sommaren har gjort att gräsplaner varit stängda i vissa perioder vilket skapar problem för föreningarna att genomföra sina aktiviteter och medför minskade intäkter för verksamheten. Konstgräsplanerna påverkas inte på samma sätt och är därför viktiga för framtiden, detta särskilt också med beaktande av ett ökat tryck på befintliga sporthallar. Även anläggningar som Fjärdhundrabadet och Bredsand påverkas av detta.

Verksamheten har många maskiner, fordon och stora anläggningar. Höjda ambitioner inom klimat och miljöarbetet (Klimatneutrala Enköping 2030), där kommunen avsevärt ska minska sin koldioxidbudget till 2030, innebär att fordon och arbetsmaskiner behöver bytas ut. Omställning till elfordon/maskiner innebär högre investeringsutgifter, alternativt leasingkostnader, och är inget som verksamheten idag har ekonomisk beredskap för.

6.2 Skattefinansierad investeringsplan

Enskilda investeringsprojekt 2024–2033

Investeringsplan KF 2024 fastighet/markanläggning

Enskilda projekt årsplan KF 2024 (mkr)	KF 2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Summa 2024–2033
Fastigheter	57,3	38,7	106,4	102,4	54,4		40,0	25,0	0	0	434,2
Markanläggningar	4,4	0	5,0	0	0	0	0	0	0	0	9,4
Summa	-61,7	-38,7	-111,4	-102,4	-54,4	-10,0	-40,0	-25,0	0	0	-443,6

2024-2026 Aktivitetscenter Västerleden.

2026-2028 Kulturhus Joar inkl bibliotek.

2029-2031 Sporthall ny grundskola.

Nya investeringsbehov 2025–2034

Enskilda projekt, nya investeringsbehov utöver KF's årsplan 2024 (mnkr)	Preliminär utgift/inkomst (mnkr)	Tas i bruk 2025-2034 (år)	Preliminär driftkostnadsförändring (mnkr)	Grad av konsekvens (1-3)	Prioriteringsmotiv
Renovering Bahcohallen	■	■	■	■	Styrdokument idrottsförbund, ambition
Renovering Bahcohallen	■	■	■	■	Styrdokument idrottsförbund, ambition
Renovering Bahcohallen	■	■	■	■	Styrdokument idrottsförbund, ambition
Multihall	■	■	■	■	Volym, ambition
Summa	■		■		

Bahcohallen är ålderstigen och uppfyller sedan många år inte längre dagens arenakrav och är just nu godkänd med dispens för Hockeyettan. Kraven har successivt utökats från Ishockeyförbundet, främst med fokus på säkerhet och kommersialisering. Anläggningen behöver både moderniseras/renoveras och anpassas till dagens krav och verksamhet. Ett sådant projekt kan med fördel delas upp i mindre projekt under flera år för att minska påverkan på ekonomin. Investeringsbeloppet kan komma att påverkas av en kommande förstudie baserad på verksamhetens behovsanalys där ett eventuellt lyft av hallens tak behöver studeras särskilt. Om investeringen inte genomförs kan dispensen falla vilket skulle få till följd att matcher framöver kan behöva spelas i närliggande kommuner. Dettas skulle få en stor negativ ekonomisk påverkan på både förening och kommun men framför allt skulle det få en stor verksamhetsmässig påverkan för hela föreningen. Investeringsutgifterna ovan behöver finnas för aktuella år men driftkostnadsökningarna bör tas i bruk året efter investeringen. För 2025 är projektet tänkt att samordnas med fastighetsavdelningens underhållsarbete med byte av fasad för samordningsfördelar.

Enköping saknar idag en riktig publikarena som kan möta behoven inom flera idrotter kopplat till anläggningskrav i högre serier och kan således skapa nya förutsättningar för elitidrott. Multihallen som publikarena är en viktig investering utifrån att Enköping idag saknar en sådan hall. Om investeringen inte genomförs innebär det att föreningar vars lag avancerar i seriesystemet kan behöva spela sina hemmamatcher i närliggande kommuner vilket är negativt ur både verksamhetssynpunkt och ur ekonomisk synvinkel. Detta då kostnaderna för föreningar kommer bli väsentligt högre och intäkterna för kommunen minskar. Det mest aktuella exemplet är Enköpings handbollsförening som i ett par års tid varit nära avancemang till allsvenskan.

En multihallsanläggning kan också konstrueras för att ge nya och bättre förutsättningar för olika idrotter men också möta behoven hos ett äldre befolkning som vi vill ska vara mer fysiskt aktiva. Idag är samtliga hallar upptagna av skolverksamhet dagtid och de fullstora sporthallarna är i stort sett fullbelagda vilket hämmar föreningslivets utveckling och därmed barn och ungas möjlighet till en aktiv fritid. Enköping växer också som läger- och arrangemangsstad och anläggningen kan förväntas dra ett stort antal besökare och kan också attrahera nya typer av arrangemang. Anläggningen kan också möta behoven hos en ny grundskola vid Korsängsfältet istället för att bygga en vanlig sporthall. Behovet av en multihall med publikkapacitet är dock stor och om en ny grundskola skjuts längre bort än tidigare planerade 2031 behöver arbetet med en multihall utifrån

ett samlat behov ändå fortgå och inte senareläggas ytterligare.

Fotbollen är den idrott som har flest utövare och den växer konstant och utövas numera hela året. En ny uppvärmd konstgräsplan anläggs 2024 men behov finns av fler ytor allt eftersom kommunen och föreningslivet växer. En hall bedöms vara nästa steg i utvecklingen och kan med fördel innehålla till exempel friidrott inomhus och synkas ihop med en ny multihall.

Kostnaden för ett multianläggningskomplex behöver utredas vidare i en förstudie för att klargöra omfattning och en preliminär kalkyl för utgifter och driftskostnad. Då fastighetsavdelningen ännu inte haft möjlighet att få börja arbeta med en förstudie och således inte kan göra en bedömning av ett markeringsbelopp för en eventuell investering i en multihallsanläggning så sätter upplevelsenämnden ett indikativt markeringsbelopp utifrån andra aktuella anläggningsprojekt.

Följande referensobjekt har initialt beaktats:

- Österåkers kommun, 430 miljoner. Anläggningen är ett stort komplex med flertalet hallar och har tagits i bruk.
- Stockholms stad, 300 miljoner. Utredning av multihall i Enskede.
- Ljungby kommun, 200 miljoner. Genomförande pågår.

Samlingsposter

Samlingspost inventarier m m

Samlingspost inventarier, maskiner, system, IT m m (mkr)	KF 2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Summa 2025-2034
KF 2024	5,0	5,0	5,0	8,2	15,0	5,0	7,0	18,8	5,0	5,0		74,0
Förslag 2025-2034		5,0	5,0	8,2	15,0	5,0	7,0	18,8	5,0	5,0	5,0	79,0
Förändring		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0	5,0

Samlingspost hyresgästpassningar

Samlingspost hyresgästpassningar (mkr)	KF 2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Summa 2025-2034
KF 2024	1,5	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Förslag 2025-2034		2,5	1,0		1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	13,5
Förändring		1,5	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,5

Hyresgästpassningen behöver justeras för 2025 gällande Bredsand då en dubbelstuga som är utdömd behöver ersättas med motsvarande byggnad som är tillgänglighetsanpassad då sådan stuga saknas idag. Det behöver även tillkomma en enklare byggnad för förvaring av maskiner.

För 2027 finns en tillkommande post för Meröppet bibliotek som tidigare felaktigt legat under inventarier.

Samlingspost markanläggningar

Samlingspost markanläggningar (mnkr)	KF 2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Summa 2025-2034
KF 2024	10,8	8,1	2,8	1,9	1,5	6,3	2,4	5,8	2,8	6,8		38,4
Förslag 2025-2034		19,5	3,8	0,7	4,3	3,1		7,4	8,8	16,3	0,7	67,6
Förändring		11,4	1,0	1,2	2,8	3,2	0,6	1,6	6,0	9,5	0,7	29,2

De förändrade beloppen bygger på en genomgång med berörda enheter samt projektledare. Den största orsaken till att belopp justerats uppåt är att priserna för byte av konstgräs blivit väsentligt dyrare sedan de tidigare summorna sattes och projektet nytt konstgräs på Enavallen är en referenspunkt för detta.

Investeringarna utgörs i huvudsak av reinvesteringar. Några mindre summor för 2025 och 2026 utgörs av vidareutveckling av Bredsand.

6.3 Större investeringar efter 10-årsplanen

I takt med en fortsatt befolkningstillväxt kommer behov finnas av ytterligare anläggningar för kultur samt idrott och fritid. Detta gäller även för vissa kransorter utifrån beskrivningarna i den översiktsplan som är på väg att antas. När föreningslivet växer kommer det finnas ytterligare behov av till exempel konstgräs och hallar. Den kulturella infrastrukturen behöver också utvecklas i takt med en växande kommun genom till exempel fler meröppna bibliotek. Med fler äldre som lever längre behöver det också finnas ytor och lokaler som ger den målgruppen möjlighet till en aktiv och meningsfull fritid.

Många av de anläggningar som nämnden idag nyttjar och hyr vidare till föreningslivet och andra är ålderstigna. Här krävs en tydlig plan för underhåll alternativt reinvestering från samhällsbyggnadsförvaltningen i dialog med upplevelseförvaltningen.